

Okul Yöneticilerinin Epistemolojik İnançları ile Politik Becerileri Arasındaki İlişki

Yasemin Gül BİÇER¹, Mustafa ÖZGENEL²

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0356-340X>

²İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-7276-4865>

Email: 7yasemingul@gmail.com, mustafa.ozgenel@izu.edu.tr

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 20.10.2020 - Kabul: 26.11.2020)

Öz

Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışma nicel bir araştırma olup, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında İstanbul ili 39 ilçesinde resmi ve özel okullarda görev yapan 9.437 okul yöneticisi, örneklemini 581 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Veriler, “Epistemolojik İnanç Ölçeği” ve “Politik Beceriler Ölçeği” yardımıyla toplanmıştır. Veriler, t-testi, ANOVA, korelasyon ve regresyon analiz teknikleri yardımıyla çözümlenmiştir. Bulgulara göre; okul yöneticilerinin epistemolojik inançları alt boyutlarından doğuştan yetenek ve bilginin kesinliği inançları cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterirken, öğrenme süreci ile öğrenme çabaları ve politik becerileri anlamlı farklılık göstermemektedir. Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları alt boyutlarından doğuştan yetenek boyutunda eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık gösterirken, öğrenme süresi, öğrenme çabası ve bilginin kesinliği boyutlarında ve politik becerilerinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerileri görev yaptıkları okul kademelerine ve mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Korelasyon analizine göre okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenme süreci ve öğrenme çabası boyutları ile politik becerileri arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından doğuştan yetenek ve bilginin kesinliği boyutları ile politik becerileri arasında ise düşük düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Regresyon analizine göre epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenme çabası politik becerileri olumlu etkilerken, doğuştan yetenek ise olumsuz etkilemektedir. Araştırmamızın sonucuna göre okul yöneticilerinin epistemolojik inançları geliştikçe politik becerileri de artmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Epistemoloji, Epistemolojik inanç, Politika, Politik beceri

The Relationship between School Administrators' Epistemological Beliefs and Political Skills

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between school administrators' epistemological beliefs and political skills. The study is a quantitative research and the relational survey model was used. The population of the study consists of 9.437 school administrators working in public and private schools in 39 districts of Istanbul province in the 2018-2019 academic year, and the sample consists of 581 school administrators. The data were collected with the help of the "Epistemological Belief Scale" and the "Political Skills Scale". The data were analyzed with the help of t-test, ANOVA, correlation and regression analysis techniques. According to the findings; while the beliefs of innate ability and certainty of knowledge, which are sub-dimensions of the epistemological beliefs of school administrators, differ significantly according to their gender, the learning process, learning efforts and political skills do not differ significantly. While the epistemological beliefs sub-dimensions of school administrators differ significantly according to their educational status in the innate ability dimension, there is no significant difference in the dimensions of learning time, learning effort, accuracy of knowledge, and political skills. The epistemological beliefs and political skills of school administrators do not differ significantly according to their school levels and professional seniority. According to the correlation analysis, a low level, positive and significant relationship was found between the learning process and learning effort dimensions of school administrators' epistemological beliefs and their political skills. A low, negative and significant relationship was found between the epistemological belief sub-dimensions of school administrators, innate ability and certainty of knowledge, and political skills. According to the regression analysis, while the effort to learn from the epistemological belief sub-dimensions affects political skills positively, congenital talent affects negatively. According to the results of our research, as the epistemological beliefs of school administrators develop, their political skills also increase.

Keywords: Epistemology, Epistemological belief, Politics, Political skill

Giriş

Okul yöneticileri, okulun tüm yönetim süreçlerinde sorumlu ve yetkili olan, eğitimin niteliğinde etkin rol oynayan kişilerdir. Yöneticiler bu rol ve sorumlulukları yerine getirirken sahip olduğu inançlar, değerler ve amaçlar doğrultusunda hareket etmekte ve bilginin doğasına ilişkin inancı, bilgiyi iletirken kullanacağı metot ve iletişim şekli eylemlerini ve kararlarını etkilemektedir (Araghizade ve Jadidi, 2016). Başka bir ifadeyle okul yöneticilerinin sahip olduğu epistemolojik inançlar eylemlerine yön vermektedir.

Epistemolojik inançlar, bilginin doğasına ve onun kazanımına veya öğrenimine olan inançlar olarak tanımlanmaktadır (Mahasneh, 2018). Farklı bir ifadeyle epistemolojik inanç, bir bireyin bilginin nasıl inşa edildiğine ve öğrenmenin nasıl gerçekleştiğine ilişkin kişisel inançlarının incelenmesidir. Epistemolojik inanç kuramları, bir bireyin bilgiye ilişkin inançlarının nasıl geliştiğine ve bu inançların gelişiminin öğrenmeyi nasıl etkilediğine odaklanmaktadır (Perry, 1970; Schommer, 1990). Böylelikle epistemolojik inançlar, başarı ve anlama ile ilişkilendirilerek, epistemolojik inançlara sahip bireylerin daha yüksek başarı düzeylerine sahip olduklarını göstermektedir (Schommer, 1990; Schommer vd., 1992). Bu sebeple okul yöneticilerinin benimsediği bilginin doğasına ve kaynağına ilişkin epistemolojik (Hoffer ve Pintrich, 1997), yöneticiler ile öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iletişim açısından oldukça önemlidir.

Başarı ile ilgili en önemli faktörlerden biri kişinin epistemolojik inançlarıdır (Schommer, 1990; Schommer vd., 1992). Aynı zamanda öğrencilerin akademik başarıları ve öğrencilerin kullandıkları öğrenme yaklaşımları, epistemolojik inançlarıyla değerlendirilmiştir (Schommer vd., 1992). Bu sebeple epistemolojik inançların, öğrenme stratejileri ve akademik başarı arasındaki ilişkinin kurulmasına, okulların öğrenci başarısını arttırmaya yönelik hedeflere ulaşmasına yardımcı olabileceği ifade edilmektedir (McBeth, 2010). Literatürde de epistemolojik inançların başarıyı etkilediği sonucu ortaya çıkmıştır (Rodriguez ve Cano, 2006, 2007; Schommer, 1990; Schommer vd., 1992). Böylelikle okul yöneticilerinin benimseyeceği epistemolojik inançların örgütlerde başarıyı arttıracığı söylenebilir. Aynı zamanda yöneticiler bu alanda ne kadar uzmanlık kazanırlarsa o kadar çok epistemolojik inanca sahip olabilecekleri ifade edilmektedir (Belenky vd., 1986; Kitchener ve King, 1981). Ancak bazı faktörlerin de (yaş ve ailenin eğitim geçmişi) epistemolojik inançları etkilediği belirtilmektedir (Schommer, 1993). Bu etkilere bakıldığında okul yöneticilerinin örgütteki başarıyı, huzuru ve güveni arttırması için hem epistemolojik inançlara sahip olması gerekmekte hem de bu inançları etkileyecek faktörlere karşı direnç göstermesi gerekmektedir. Çünkü okul yöneticileri örgüt etkililik kazandırmakta ve örgütün amaçlarına ulaşmasında etkin olmaktadır.

Okul yöneticisi aynı zamanda, örgütte bulunan üyeler ile sağlık ve etkili iletişim kurmalıdır. Çünkü örgütler aynı zamanda politik alanlardır. Okul, var olan kaynaklar üzerinde kontrolü elde tutmak amacıyla sürekli stratejik mücadelelerin gerçekleştiği bir yer (Hernandez, 2011) ve aynı zamanda siyasi sistemler olarak tanımlanmaktadır (Bacharach, 1983). Okulda bulunan üyeler ise amaçlarını gerçekleştirmek için strateji uygulayan politik aktörler olarak algılanmaktadır (Bacharach, 1983). Bu nedenle örgütün başarısı ve etkili yöntem için politik davranmak gerektiğine inanılmaktadır. Politik beceri, örgüt içerisinde hedeflere ulaşmak için, örgüt içi uyumu sağlamak için ve örgütün verimliliğini sağlamak için politik davranma yeteneğini kullanmasıdır (Perrewe ve Nelson, 2004).

Politik beceriye sahip kişiler, örgütlerde iletişim kurulması rahat ve doğal olan, güven duygusu hissettiren, sosyal davranışlarda bulunan kişilerdir. Aynı zamanda bu kişiler, nerede, nasıl davranacağını çok iyi bilirler (Ferris vd., 2000). Politik beceriler, literatürde çıkar elde etmek için gösterilen bir taktik ürünü gibi yansıtılıp, olumsuz bir anlam yüklenmiştir. Bireyler, çıkarlarını elde etmek için uğraşabilirler ancak politik beceriler bundan bağımsız bir konudur (Yıldıztaşı, 2017: 8). Ferris vd. (2000) politik becerileri, hedeflere ulaşmak için kullanılan pozitif güçler olarak tanımlamaktadır. Bu gücün kullanılması, başarıya ulaşmak için önemli bir faktördür. Bu bağlamda, okulların hedeflere ulaşabilmesi için yöneticilerin ve öğretmenlerin bu politik becerilere sahip olmaları beklenmektedir (Ahearn vd., 2004).

Politik beceriler, kişinin bulunduğu ortamda güven duygusunu sağladığı ve bu güven ile huzurlu bir ortamın oluşmasını sağlayan, karşısındaki kişiyi etkileme noktasında ekstra zaman harcamayan özgüven sahibi kimse olarak tanımlanmaktadır (Katı, 2016). Epistemoloji ise tüm disiplinlerin temelinde var olan, bilginin kaynağı, doğruluğu ve bilginin sınırları ile ilgilenen bir alandır. Öte yandan epistemolojik inançları, bilginin doğası, kaynağı ve doğruluğu üzerinde oluşan kişisel inançlar oluşturmaktadır (Schommer, 1990). Literatür incelendiğinde epistemolojik inançları konu edinen çalışmaların çoğu, öğretmenler, öğretmen adayları ve öğrenme stilleri üzerine odaklanmaktadır (Deryakulu, 2004; Hacıömeroğlu, 2011; Kaya, 2017; Saylan vd., 2016). Diğer yandan politik beceriler ile yapılan araştırmalarda daha çok örgüt içerisinde politik becerilere sahip kişilerin uyumları ve örgütün işleyişi üzerinde durulmuştur (Aydın, 2015; Katı, 2016; Yüksel, 2018). Bu bağlamda özellikle okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmadığından, araştırmanın temel amacı, *okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi* tespit etmektir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- ✓ Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerileri ne düzeydedir?
- ✓ Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerileri, cinsiyetlerine, kıdemlerine, eğitim durumlarına ve görev yaptıkları okul türlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- ✓ Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- ✓ Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları, politik becerilerini yordamakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı hedefleyen bir çalışmadır. Bu sebeple araştırmada nicel araştırma modeli içinde yer alan genel tarama modellerinden ilişkisel tarama yöntemi benimsenmiştir. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişkenin birbirlerini dengeleyecek bir şekilde değişme ve yordama şeklinin istatistiksel biçimidir (Creswell, 2017).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni, İstanbul İli genelinde özel ve kamu okullarında görev yapmakta olan toplam 29.050 okul yöneticisinden oluşmaktadır (İstanbul MEM, 2019). Araştırmanın evreninden tesadüfi örneklem yöntemiyle ilkökul, ortaokul ve lise okul türlerinde görev yapan 600 okul yöneticisi seçilmiştir. Tesadüfi örneklem, belirlenen evrenden kişinin ya da ögenin rastgele seçilmesidir. Böylelikle seçme işlemi olasılıklı olduğu için her kişiye ve ögeye eşit şans verilmiş olur (Uzun, 2014).

Uygulanan 600 ölçek 19 tanesi eksik veya hatalı olması sebebiyle elenmiş ve 581 adet ölçek değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmaya katılan 581 okul yöneticisinin %68.5'ini kadın %31,5'ini erkek öğretmenler oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin %41'i 6 yıldan az, %19.31'ü 7-12 yıl, %11,5'i 13-18 yıl, %13.1'i 19-24 yıl ve % 15.1'i ise 25 yıldan daha uzun süredir görev yapmaktadır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin %73.1'i lisans düzeyinde iken, %26.9'u lisansüstü düzeyde eğitim almışlardır. Okul yöneticilerinin %32.2'sinin ilkökulda, %24.4'ünün ortaokullarda ve %43.4'ünün de lisede görev yaptıkları tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak okul yöneticilerinin demografik özelliklerini belirlemek için hazırlanmış “Kişisel Bilgiler Formu”, “Epistemolojik İnançlar Ölçeği (EİÖ)” ve “Politik Beceriler Ölçeği (PBÖ)” kullanılmıştır. Ölçeklerin uygulanması için İstanbul Valiliğinden ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler önceden alınmış olup (11.07.2019 tarihli ve 59090411-10.01-E.13394750 sayılı izin), ölçeklerden elde edilen veriler gizli tutulmuştur.

Epistemolojik İnançlar Ölçeği (EİÖ); Ölçek Schommer (1990) tarafından geliştirilmiştir. Aypay (2011), Chan ve Elliot'un (2000) Çince'ye uyarlamasını Türkçeye uyarlamıştır. 63 maddelik ve 4 boyuttan oluşan ölçek 5'li likert tipi bir ölçektir. Bu alt boyutlar içerdiği maddelerle birlikte şu şekildedir; *Öğrenme Süreci (4-6-8-9-10-11-12-14-20-22-29)*, *Doğuştan Yetenek (1-18-19-21-23-24-25-30)*, *Öğrenme Çabası (2-15-16-27-28)* ve *Bilginin Kesinliği (3-5-7-13-17-2)*. Puanlama kriteri “Hiç katılmıyorum (1) ile Çok Katılıyorum (5)” şeklinde yapılandırılmıştır.

Politik Beceriler Ölçeği (PBÖ), Ferris ve arkadaşları (2005) tarafından geliştirilen ölçek, Özdemir ve Gören (2015) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, 7li likert tipi olup, dört alt boyuta sahiptir. Bu alt boyutlar *İlişki Kurma Becerisi (1-2-3-4-5-6)*, *Kişilerarası Etki (15-16-17-18)*, *Sosyal Zeka (10-11-12-13-14)* ve *Samimi Görünme boyutu (7-8-9)* olarak belirlenmiştir. Yüksek puan alan katılımcıların “politik becerileri fazla” yorumu yapılırken, düşük puan alan katılımcılar için ise “politik becerileri az” şeklinde yorum yapılmaktadır. Ölçeğin likert şeklinde puanlama kriteri “Hiç katılmıyorum (1) ile Tamamen Katılıyorum (7)” şeklinde yapılandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçeklerden toplanan veriler bilgisayar ortamında Excel tabloları şekline dönüştürülmüştür. SPSS paket programı kullanılarak elde edilen verilerin analizi yapılmıştır. Dağılımların normalliğinin denetlenmesi için Basıklık (Skewness) ve Çarpıklık (Kurtosis) testleri yapılmıştır.

Tablo 1: Basıklık (Skewness) ve Çarpıklık (Kurtosis) Analizi

Puanlar	N	X	ss	Skewness	Kurtosis
Politik beceriler	581	5,15	1,09	-,594	,142
Öğrenme süreci	581	4,00	,407	,108	-,091
Doğuştan yetenek	581	2,82	,73	,525	,089
Öğrenme çabası	581	3,93	,542	-,258	,311
Bilginin kesinliği	581	2,99	,646	,543	,389

Tablo 1’de görüldüğü üzere Politik Beceriler Ölçeği ve Epistemolojik İnançlar Ölçeği alt boyutlarına ait verilerin normal dağılıp dağılmadığına yönelik yapılan Basıklık (Skewness) ve Çarpıklık (Kurtosis) değerleri incelenmiştir. Literatürde Skewness değerlerinin +1,-1 aralığında; Kurtosis değerlerinin ise +1.50, -1.50 değerleri arasında normal dağılım gösterdiği belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2018). Bu değerelele bağlı olarak ölçeklere ait puanların dağılımının normal olduğu görülmektedir.

Dağılımların normal olduğunun tespit edilmesi üzerine verilerin analizi için parametrik testler uygulanmıştır. Bu bağlamda okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerileri düzeylerinde cinsiyete ve eğitim durumuna göre farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla t-testi; görev yaptıkları okul türleri ve mesleki kıdemlerine göre farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla ise Tek Yönlü Varyans (ANOVA) analizi yapılmıştır. Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Korelasyon testi uygulanmıştır. Son olarak da okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının politik becerileri yordayıp yordamadığını belirlemek amacıyla basit regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde okul müdürlerinin epistemolojik inançları ve politik becerilerinin düzeyini belirlemek amacıyla ölçeklerden elde edilen puanların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: EİÖ alt boyutlarından ve PBÖ’den elde edilen puanların ortalama ve standart sapma değerleri

Puan	N	\bar{X}	Ss	Değerlendirme
Politik Beceriler	581	5.15	1.09	Yüksek
Öğrenme Süreci	581	4.00	.407	Yüksek
Doğuştan Yetenek	581	2.82	.734	Orta
Öğrenme Çabası	581	3.93	.542	Yüksek
Bilginin Kesinliği	581	2.99	.646	Orta

Tablo 2’de okul yöneticilerinin politik becerilerinin “yüksek” ve okul yöneticilerinin epistemolojik inançları alt boyutlarından öğrenme süreci “yüksek”, doğuştan yetenek “orta”, öğrenme çabası “yüksek” ve bilginin kesinliği “orta” düzeyde olduğu görülmektedir.

Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerilerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırmak amacıyla bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3: Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerilerinin cinsiyetlerine göre t-testi sonuçları

Değişkenler	Gruplar	N	\bar{X}	Ss	t	sd	p
Öğrenme Süreci	Kadın	398	3.99	.403	-1.005	576	.315
	Erkek	183	4.03	.416			
Doğuştan Yetenek	Kadın	398	2.77	.701	-2.344	581	.019
	Erkek	183	2.92	.797			
Öğrenme Çabası	Kadın	398	3.93	.533	.272	581	.786
	Erkek	183	3.92	.574			
Bilginin Kesinliği	Kadın	398	2.94	.614	-2.282	581	.023
	Erkek	183	3.08	.705			
Politik Beceriler	Kadın	398	5.17	1.067	.734	581	.463
	Erkek	183	5.10	1.146			

Tablo 3’de yer alan bulgulara göre kadın ve erkek okul yöneticilerinin algıladıkları epistemolojik inançlardan, doğuştan yetenek ($t[581]=-2.344$; $p<.05$) ve bilginin kesinliği ($t[581]=-2.282$; $p<.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunurken, öğrenme süreci ($t[581]=-1.005$; $p>.05$) ve öğrenme çabası ($t[581]=.272$; $p>.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Buna göre erkek okul yöneticilerinin doğuştan yetenek ve bilginin kesinliği inançlar düzeyleri kadın yöneticilere göre daha yüksektir. Okul yöneticilerinin politik becerilerinde ise anlamlı farklılık görülmemiştir ($t[581]=.734$; $p>.05$).

Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ve politik becerilerinin eğitim durumlarına göre karşılaştırmak amacıyla bağımsız gruplar testi sonuçları Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4: Okul yöneticilerinin epistemolojik inançlar ve politik becerilerinin eğitim durumlarına göre t-testi sonuçları

Değişkenler	Gruplar	N	X	ss	t	sd	p
Öğrenme Süreci	Lisans	425	4,00	,416	-,193	581	,847
	Lisansüstü	156	4,01	,382			
Doğuştan Yetenek	Lisans	425	2,78	,723	-2,114	581	,035
	Lisansüstü	156	2,92	,759			
Öğrenme Çabası	Lisans	425	3,93	,558	,156	581	,876
	Lisansüstü	156	3,92	,514			
Bilginin Kesinliği	Lisans	425	3,00	,638	,668	581	,505
	Lisansüstü	156	2,96	,668			
Politik Beceriler	Lisans	425	5,15	1,086	-,041	581	,967
	Lisansüstü	156	5,15	1,112			

Tablo 4’de yer alan bulgulara göre okul yöneticilerinin algıladıkları epistemolojik inanç alt boyutlarından doğuştan yetenek ($t[581]=-2,114$; $p<.05$) alt boyutunda eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık bulunurken, öğrenme süreci ($t[581]=-,193$; $p<.05$), öğrenme çabası ($t[581]=,156$; $p>.05$) ve bilginin kesinliği ($t[581]=,668$; $p>.05$) alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Buna göre eğitim durumu lisansüstü olan okul yöneticilerinin doğuştan yetenek ($x=2,92$) düzeyleri, lisans eğitimine ($x=2,78$) göre yüksek çıkmıştır. Okul yöneticilerinin politik beceriler düzeylerinde ise eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t[581]=-,041$; $p>.05$).

Okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin görev yaptıkları okul kademesine göre karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin okul kademesine göre anova sonuçları

Değişken	Okul Kademesi	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Fark
Öğrenme Süreci	A-İlkokul	187	3.97	.387	G. Arası	.322	2	.161	.967	.381	-
	B-Ortaokul	142	4.03	.414	G. İçi	95.663	575	.166			
	C-Lise	252	4.02	.418	Toplam	95.985	577				
	Top.	581	4.00	.407							
Doğuştan Yetenek	A-İlkokul	187	2.84	.705	G. Arası	.623	2	.311	.574	.563	-
	B-Ortaokul	142	2.76	.691	G. İçi	313.276	578	.542			
	C-Lise	252	2.84	.781	Toplam	313.899	580				
	Top.	581	2.82	.735							
Öğrenme Çabası	A-İlkokul	187	3.87	.546	G. Arası	1.559	2	.780	2.625	.073	-
	B-Ortaokul	142	3.91	.560	G. İçi	171.674	578	.297			
	C-Lise	252	3.98	.535	Toplam	173.234	580				
	Top.	581	3.93	.546							
Bilginin Kesinliği	A-İlkokul	187	3.03	.602	G. Arası	2.450	2	1.225	2.950	.053	-
	B-Ortaokul	142	2.87	.647	G. İçi	240.032	578	.415			
	C-Lise	252	3.01	.672	Toplam	242.482	580				
	Top.	581	2.99	.646							
Politik Beceriler	A-İlkokul	187	5.19	1.09	G. Arası	1.376	2	.688	.576	.563	-
	B-Ortaokul	142	5.18	1.06	G. İçi	691.149	578	1.196			
	C-Lise	252	5.09	1.10	Toplam	692.526	580				
	Top.	581	5.15	1.09							

Tablo 5'te okul yöneticilerinin epistemolojik inanç boyutları ve politik becerileri, görev yaptıkları okul kademelerine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p > .05$).

Okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin mesleki kademelerine göre karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans (ANOVA) analizi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin kademelerine göre anova sonuçları

Değişken	Kıdem	N	X	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Fark
Öğrenme Süreci	A-5 yıl ve altı	238	4.05	.421	G. Arası	1.09	6	.274	1.655	.159	-
	B-6-10 yıl	112	4.00	.388	G. İçi	94.888	573	.166			
	C-11-15 yıl	67	3.98	.417	Toplam	95.985	577				
	D-16-20 yıl	76	3.98	.393							
	E-21 yıl +	88	3.93	.394							
	Toplam	581	4.00	.407							

Doğuştan Yetenek	A-5 yıl ve altı	238	2.86	.790	G. Arası	2.530	4	.633			
	B-6-10 yıl	112	2.72	.695	G. İçi	170.703	576	.296			
	C-11-15 yıl	67	2.82	.780	Toplam	173.234	580		1.096	.357	-
	D-16-20 yıl	76	2.91	.677							
	E-21 yıl +	88	2.75	.636							
	Toplam	581	2.82	.735							
Öğrenme Çabası	A-5 yıl ve altı	238	3.96	.538	G. Arası	1.096	4	.274			
	B-6-10 yıl	112	4.00	.519	G. İçi	94.888	573	.166			
	C-11-15 yıl	67	3.89	.586	Toplam	95.985	577		2.134	.075	-
	D-16-20 yıl	76	3.81	.531							
	E-21 yıl +	88	3.86	.570							
	Toplam	581	3.93	.546							
Bilginin Kesinliği	A-5 yıl ve altı	238	2.95	.691	G. Arası	2.530	4	.633			
	B-6-10 yıl	112	2.97	.605	G. İçi	170.703	576	.296			
	C-11-15 yıl	67	2.92	.689	Toplam	173.234	580		1.322	.260	-
	D-16-20 yıl	76	3.05	.588							
	E-21 yıl +	88	3.11	.576							
	Toplam	581	2.99	.646							
Politik Beceriler	A-5 yıl ve altı	238	5.17	1.07	G. Arası	8.948	4	2.237			
	B-6-10 yıl	112	5.34	1.01	G. İçi	683.578	576	1.187			
	C-11-15 yıl	67	5.00	1.11	Toplam	692.526	580		1.885	.112	
	D-16-20 yıl	76	4.94	1.15							
	E-21 yıl +	88	5.14	1.12							
	Toplam	581	5.15	1.09							

Tablo 6’da okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir ($p>.05$).

Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya yönelik yapılan Pearson Korelasyon analizine ait sonuçlar Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: Okul yöneticilerinin epistemolojik inançları ile politik becerileri arasındaki korelasyon analizi sonuçları

Değişkenler		Politik Beceriler
Öğrenme Süreci	r	.215**
Doğuştan Yetenek	r	-.178**
Öğrenme Çabası	r	.146**
Bilginin Kesinliği	r	-.021

* $p<.05$; ** $p<.01$; $N=581$

Tablo 7’de verilen bulgulara göre okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenme süreci ile politik becerileri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde ($r=.215$; $p<.01$); doğuştan yetenek alt boyutu ile politik beceriler arasında düşük düzeyde ve negatif yönde ($r=-.178$; $p<.05$) ve öğrenme çabası alt boyutu ile politik beceriler arasında düşük düzeyde ve

pozitif yönde ($r=-.146$; $p<.05$) anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Yöneticilerin bilginin kesinliği inancı ile politik becerileri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur ($p>.$).

Yöneticilerin epistemolojik inançlarının, politik becerilerini yordayıp yordamadığına ilişkin regresyon analizi sonuçları Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8: Epistemolojik inançların politik becerileri yordayıp yordamadığına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	Bağımlı Değişken	B	Std. Hata	(β)	t	p	R	R ²	F	p
Sabit		3.396	.459		7.402	.000				
Öğrenme süreci	Politik beceriler	.517	.127	.193	4.058	.000	.301	.090	14.253	.000
Doğuştan yetenek		-.342	.071	-.230	-4.778	.000				
Öğrenme çabası		.111	.097	.055	1.139	.255				
Bilginin kesinliği		.072	.084	.042	.848	.397				

Tablo 8 incelendiğinde okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenme süreci ($\beta=.193$; $p<.$) ve doğuştan yetenek ($\beta=-.230$; $p<.$) alt boyutları politik becerilerini anlamlı bir şekilde yordarken; öğrenme çabası ($\beta=.055$; $p>.05$) ve bilginin kesinliği ($\beta=.042$; $p>.05$) alt boyutlarının politik becerilerini anlamlı yordamadığı görülmektedir. Bu sebeple öğrenme çabası ve bilginin kesinliği boyutları modelden çıkarılarak regresyon analizi tekrar yapılmıştır.

Tablo 9: Epistemolojik inançlarının politik becerileri yordayıp yordamadığına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Bağımsız Değişken	Bağımlı Değişken	B	Std. Hata	(β)	t	p	R	R ²	F	p
Sabit		3.525	.451		7.823	.000				
Öğrenme çabası	Politik beceriler	.617	.107	.231	5.772	.000	.294	.087	27.268	.000
Doğuştan yetenek		-.299	.059	-.201	-5.034	.000				

Tablo 9 incelendiğinde regresyon modelinin anlamlı olduğu görülmektedir ($R=.294$; $R^2=.087$; $p<.05$). Okul yöneticilerinin öğrenme çabası politik becerilerini pozitif yönde ($\beta=.231$), doğuştan yetenek boyutu ($\beta=-.201$) ise negatif yönde yordamaktadır. Okul yöneticilerinin öğrenme çabası ve doğuştan yetenek inançları politik becerilerindeki toplam varyansın %9’unu açıklamaktadır. Başka bir ifadeyle okul yöneticilerinin epistemolojik öğrenme çabası politik becerilerini olumlu ve doğuştan yetenek inançları politik becerilerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının ve politik becerilerinin ne düzeyde olduğu belirlenmiş, epistemolojik inançlar ve politik beceriler bazı demografik özelliklere göre karşılaştırılmıştır. Aynı zamanda iki değişken arasındaki ilişkinin düzeyi ve epistemolojik inançların politik becerileri yordama gücü tespit edilmiştir.

Araştırma bulgularına göre okul yöneticilerinin epistemolojik inançları alt boyutlarından öğrenme süreci “yüksek”, doğuştan yetenek “orta”, öğrenme çabası “yüksek” ve bilginin kesinliği “orta” düzeyde bulunmuştur. Bu bulgular Aypay’ın (2011) çalışmasının sonuçları ile uyumlu çıkmıştır. Aynı zamanda Özbaş (2013), çalışmasında epistemolojik inanç at

boyutlarından bilginin kesinliği boyutunu, diğer boyutların ortalamalarına göre “yüksek” bulmuştur. Kaleci (2013) ise çalışmasında, öğrenme çabası alt boyutunun ortalamasının diğer alt boyutlara göre daha “yüksek” olduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna göre okul yöneticilerinin öğrenme sürecinde özel bir çaba göstermeleri gerektiği ve bu çaba sonucunda oluşacak bilgilerin daha kalıcı olacağı sonucuna varılmıştır. Aynı şekilde diğer çalışmalarda da uygulayıcıların özel bir çabasına ihtiyaç duyulmaktadır. Okul yöneticilerinin politik becerileri ise “yüksek” bulunmuştur. Okul yöneticilerinin politik becerilerinin “yüksek” bulunması sonucu Özgenel ve Nair (2020) ile Özdemir ve Gören (2016) çalışmalarında elde ettikleri sonuçlarla, politik becerilerin “yüksek” bulunması sonucunu desteklemişlerdir. Buna göre okul yöneticilerinin ve uygulayıcıların buldukları yerlerde etkili bir şekilde politik becerilerini sergilediklerini söyleyebiliriz.

Okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından doğuştan yetenek ve bilginin kesinliği boyutları *cinsiyetlerine* göre anlamlı farklılık bulunurken, öğrenme süreci ve öğrenme çabası boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Erkek okul yöneticilerin doğuştan yetenek ve bilginin kesinliğine ilişkin inançları inançları, kadın yöneticilerden anlamlı şekilde daha yüksektir. Bu çalışmanın sonuçları Deryakulu ve Büyüköztürk (2005) ve Sarıaslan’ın (2017) çalışması ile benzerlik göstermektedir. İki çalışmada da erkek katılımcılar kadın katılımcılardan anlamlı bir şekilde yüksektir. Ancak bazı çalışmalarda da bu sonuçların tersine rastlanmaktadır. Güngör (2016) “Beden eğitimi öğretmenlerinin epistemolojik inançları ile liderlik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi” çalışmasında, epistemolojik inançların cinsiyetlere göre anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Demir (2012), Karabulut ve Ulucan (2012), Kuzu ve Erten (2015), Sapancı (2012) ve Eren’de (2007) çalışmalarında epistemolojik inançların cinsiyetlere göre anlamlı farklılık göstermediğini belirlemişlerdir.

Okul yöneticilerinin politik becerileri *cinsiyetlerine* göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak, Özdemir ve Gören (2016) çalışmalarında, kadınların erkeklerden daha çok politik becerilere sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yıldıztaşı (2017) ise çalışmasında öğretmenlerin politik becerilerinin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmiştir.

Okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından doğuştan yetenek boyutunda *eğitim durumlarına* göre anlamlı fark bulunurken, öğrenme süreci, öğrenme çabası ve bilginin kesinliği boyutlarında anlamlı fark bulunmamıştır. Dolayısıyla okul yöneticilerinin eğitim durumlarının öğrenme süreci, öğrenme çabası ve bilginin kesinliği boyutlarını etkilemediğini söyleyebiliriz. Doğuştan yetenek boyutlarında lisansüstü eğitimi olan okul yöneticileri, lisans eğitimi olan yöneticilerden yüksektir. Bu durumda lisansüstü eğitim gören okul yöneticilerinin, uzman bilgisinden şüphe ettikleri aynı zamanda yeteneğin doğuştan ve sabit olduğunu düşündükleri sonucu söylenebilir. Olgun (2018) çalışmasında ise epistemolojik inançların eğitim durumuna göre anlamlı farklılaşmadığını tespit etmiştir.

Okul yöneticilerinin politik becerilerinde *eğitim durumlarına* göre anlamlı fark bulunmamıştır. Lisans ve lisansüstü eğitime sahip okul yöneticilerinin aynı düzeyde politik becerilere sahip olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde politik becerilerin eğitim durumuna göre anlamlı farklılaşmadığı sonuca ulaşan çalışmalarda bulunmaktadır (Kurt, 2018; Özdemir ve Gören, 2016). Ayrıca okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarında ve politik becerilerinde görev yaptıkları *okul kademelerine* göre anlamlı farklılık yoktur. Izgar ve Dilmaç (2008) çalışmasında meslek lisesi öğretmenlerinin öğrenme çabalarının ilköğretim öğretmenlerine göre daha yüksek olduğunu rapor etmiştir.

Okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarında ve politik becerilerinde *mesleki kıdemlerine* göre anlamlı farklılık yoktur. Benzer çalışmalarda da sonuçlar değişmemektedir. Güngör (2018) çalışmasında öğretmenlerin epistemolojik inançların mesleki kıdeme göre anlamlı farklılaşmadığı sonucunu bulmuştur. Kurt (2018) ve Yıldıztaş (2017) ise öğretmenlerin politik becerilerinin mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılaşma olmadığı sonucunu bulmuşlardır. Bu durumda okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarında ve politik becerilerinde mesleki kıdemlerinin bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Araştırmada ulaşılan önemli diğer bir bulguya göre okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenme süreci ve öğrenme çabası boyutları ile politik becerileri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu duruma göre okul yöneticilerinin bilgiyi öğrenme sürecinde, sürecin ve öğrenme çabasının önemli olduğuna dair inanç düzeyleri arttıkça, politik becerilerinin de artacağı söylenebilir. Okul yöneticilerinin bilgiyi öğrenme sürecinde, süreci değerlendirmesi, süreç içerisinde uzman görüşlerini reddederek kendi bilgisine ulaşmaya çalışması aynı zamanda bilgiyi elde etmek için bir çaba sarf etmenin gerekmesi, okul yöneticilerini politik davranışlar sergilemesine de yol açabilir. Okul yöneticilerinin epistemolojik inanç alt boyutlarından doğuştan yetenek ve bilginin kesinliği boyutları ile politik becerileri arasında ise düşük düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buna göre okul yöneticilerinin bilginin doğuştan yetenek ve sabit olduğu inanç düzeyi ile bilginin kesin ve değişmez olduğu inançları arttıkça okul yöneticilerinin politik becerilerinin düştüğü söylenebilir. Bilginin kesin olması, yeteneklerin doğuştan olması okul yöneticilerinin politik becerilerini düşürmektedir. Politik beceriler bu anlamıyla, bilginin kesin olmadığı ve yeteneklere bağlı olmadığı durumlarda aktif olabilir. Güngör (2018), öğretmenlerin epistemolojik inançları ile liderlik özellikleri arasında düşük bir ilişki olduğunu saptamıştır. Olgun (2018), öğretmenlerin epistemolojik inanç alt boyutların öğrenmenin çabaya bağlı olduğu boyutu ile öğretim stilleri arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki bulmuştur. Karataş (2011), üniversite öğrencilerinin motivasyonları ile epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenmenin çabaya bağlı olduğu inançları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulmuştur. Motivasyon ile epistemolojik inanç alt boyutlarından öğrenmenin yeteneğe bağlı olduğu inanç puanları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulmuştur. Son olarak da motivasyon ile epistemolojik inanç alt boyutlarından tek bir bilginin var olduğuna inançları arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır. Biçer (2013) ise öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile eğitim inançları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir.

Okul yöneticilerinin öğrenme çabasına ve bilginin kesinliğine yönelik inançları, politik becerilerini etkilemektedir. Yöneticilerin öğrenme sürecine ilişkin inançları politik becerilerini olumlu etkilerken, doğuştan yetenek inançları politik becerilerini olumsuz etkilemektedir. Bu çalışma bulgularına benzer araştırmalara rastlanmamasına karşın, Karataş'ın (2011) çalışmasında epistemolojik inançların motivasyonu etkilediğini tespit etmiştir. İnançlar arttıkça öğrencilerin motivasyonsuzluk seviyesi düşmektedir. Schommer-Aikins vd. (2000) çalışmalarında ortaokul öğrencilerinin epistemolojik inançlarından doğuştan yetenek boyutunun öğrencilerin akademik başarılarını yüksek derecede etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Braten ve Olaussen (2005), üniversite öğrencilerinin epistemolojik inanç boyutlarından öğrenme çabası inancının akademik motivasyonu etkilediğini tespit etmişlerdir. Bu sonuçlara göre okul yöneticilerinin epistemolojik inançlarının geliştirilmesi, politik becerilerini etkileyeceği çıkarımı yapılabilir.

Öneriler

Araştırmada okul yöneticilerinin epistemolojik inançlar ile politik becerileri arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur. Araştırmada çalışma grubunun sadece okul yöneticilerinden oluşması bir sınırlılık olarak kabul edilebilir. İleri de hem öğretmenlerden hem de okul yöneticilerinden veri toplanarak karşılaştırma yapılabilir.

Literatürde politik beceriler, çıkar sağlamak için politik davranma biçimi olarak da ele alınmaktadır. Bu tanımın olumsuzluğunu önlemek için farkındalık oluşturacak çalışmalar yapılmalıdır. Her iki kavramın ilişkisine yönelik farklı çalışma alanlarındaki yönetici ve işgörenler ile farklı örneklemeler üzerinde veriler toplanarak araştırmalar yapılabilir.

* Çalışmamız 2019 Eylül ayında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Yönetimi alanında Yüksek Lisans tezi olarak onaylanmıştır.

KAYNAKLAR

- Ahearn, K. K., Ferris, G. R., Hochwater, W. A., Douglas, C. & Ammeter, A. P. (2004). Leader Political Skill and Team Performance. *Journal of Management*, 30: 309-327.
- Araghizade, E., & Jadidi, E. (2016). The impact of translators' epistemological beliefs and gender on their translation quality. *English Language Teaching*, 9(4), 24-29.
- Aydın, M. A., (2015). Sınıf öğretmenlerinin örgütsel muhalefet, Örgütsel politika ve Politik davranış algıları arasındaki ilişki (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Aypay, A. (2011). Epistemolojik inançlar ölçeğinin türkiye uyarlaması ve öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Eskisehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 1–15.
- Bacharach, S. (1983). Notes on a political theory of educational organizations (report no. ea016651). National Institute of Education (ERIC Document Reproduction Service No. ED243175).
- Belenky, M. F., Clinchy, B. M., Goldberg, N. R., & Tarule, J. M. (1986). *Women's ways of knowing: the development of self, voice and mind*. NewYork: Basic Books.
- Biçer, B., Er, H., & Özel, A. (2013). Öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ve benimsedikleri eğitim felsefeleri arasındaki ilişki. *Journal of Theory and Practice in Education*, 9(3), 229-242.
- Braten, I., & Olaussen, B. S. (2005). Profiling individual differences in student motivation: A longitudinal cluster-analytic study in different academic contexts. *Contemporary Educational Psychology*, 30(3), 359-396.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem.
- Chan, K. W., & Elliott, R. G. (2000). Exploratory study of epistemological beliefs of hong kong teacher education students: resolving conceptual and empirical issues. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 28(3), 225-234.
- Creswell, J. W. (2017). *Eğitim araştırmaları: Nicel ve nitel araştırmanın planlanması yürütülmesi ve değerlendirilmesi* (H. Ekşi, Çev. Ed.). İstanbul: Edam.
- Demir, M. K. (2012). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 343-358.
- Deryakulu, D. (2004). Üniversite öğrencilerinin öğrenme ve ders çalışma stratejileri ile epistemolojik inançları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 10(2): 230-249.
- Deryakulu, D., & Büyüköztürk, Ş. (2005). Epistemolojik inanç ölçeğinin faktör yapısının yeniden incelenmesi: Cinsiyet ve öğrenim görülen program türüne göre epistemolojik inançların karşılaştırılması. *Eğitim Araştırmaları*, 18, 57-70.

Eren, A. (2007). Üniversite öğrencilerinin epistemolojik inançları arasındaki farklılıkların incelenmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 32(145), 71-84.

Ferris, G. R., Perrewé, P. L., Anthony, W. P., & Gilmore, D. C. (2000). Political Skill at Work. *Organizational Dynamics*, 28(4): 25-37.

Ferris, G. R., Treadway, D. C., Kolodinsky, R. W., Hochwarter, W. A., Kacmar, C. J., & Douglas, C. (2005). Development and validation of the political skill inventory. *Journal of Management*, 31(1), 126-152

Güngör, B. N. (2016). Beden eğitimi öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile liderlik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Hacıömeroğlu, G. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının matematiksel problem çözmeye ilişkin inançlarını yordamada epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (30), 206-220.

Hernandez, D. J. (2011). Double jeopardy: How third grade reading skills and poverty influence high school graduation. Annie E. Casey Foundation.

Hofer, B., & Pintrich, P. R. (1997). The development of epistemological theories: Beliefs about knowledge and knowing and their relation to learning. *Review of Educational Research*, 67(1), 88-140.

Izgar, H., & Dilmaç, B. (2008). Yönetici adayı öğretmenlerin özyeterlilik algıları ve epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 437-446.

Kaleci, F. (2013). Matematik öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile öğrenme ve öğretim stilleri arasındaki ilişki. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 23-32.

Karabulut, E. O., & Ulucan, H. (2012). Beden eğitimi öğretmenliği adaylarının bilimsel epistemolojik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 39-44.

Karataş, H. (2011). Üniversite öğrencilerinin epistemolojik inançları, öğrenme yaklaşımları ve problem çözme becerilerinin akademik motivasyonu yordama gücü (Yayımlanmamış doktora tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

Katı, Y. (2016). İş görenlerin politik becerileri ve kariyer başarısı ilişkisi: Lider üye etkileşiminin aracılık etkisi (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

Kaya, Ç. (2014). Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının iş ortamlarında kullandıkları politik taktiklerin incelenmesi (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği). (Yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.

Kazu, I. Y., & Erten, P. (2015). Öğretmen adaylarının epistemolojik inançlarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 57-75.

Kitchener, K. S., & King, P. M. (1981). Reflective judgement: concepts of justification and their relationship to age and education. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 2, 89-116.

Kurt, Ş. (2018). Öğretmenlerin politik yetileri ile akademik iyimserlik düzeyleri arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi). Uşak Üniversitesi, Uşak.

Mahasneh, A. M. (2018). Investigation of the relationship between teaching and learning conceptions and epistemological beliefs among student teachers from Hashemite university in Jordan. *European Journal of Contemporary Education*, 7(3), 531-540.

McBeth, M. (2010). The relationship between epistemological beliefs, learning strategies and achievement in higher education. ProQuest LLC. 789 East Eisenhower Parkway, PO Box 1346, Ann Arbor, MI 48106.

Olgun, M. (2018). Ortaokul öğretmenlerinin epistemolojik inançları ile öğretim stillerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Özbaş, N. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin düşünme stillerinin kullandıkları yöntemler ve epistemolojik inançları açısından incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Amasya Üniversitesi, Amasya.

Özdemir, M., & Gören, S. Ç. (2015). Politik beceri envanterinin eğitim örgütlerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 21(4), 521-536.

Özdemir, M., & Gören, S. Ç. (2016). Politik beceri ve psikolojik sermaye arasındaki ilişkinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 333-345.

Özgenel, M., & Nair, A. (2020). Okul müdürlerinin liderlik stillerini yordayan bir faktör: Politik beceriler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (56), 182-205.

Perrewe, P. L., & Nelson, D. L. (2004). Gender and career success: the facilitative role of political skill. *Organizational Dynamics*, 33(4), 366-378.

Perry, W. G. (1970). *Forms of intellectual and ethical development in the college years*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Rodríguez, L., & Cano, F. (2006). The epistemological beliefs, learning approaches and study orchestrations of university students. *Studies in Higher Education*, 31(5), 617-636.

Rodriguez, L., & Cano, F. (2007). The learning approaches and epistemological beliefs of university students: a cross-sectional and longitudinal study. *Studies in Higher Education*, 32(5), 647-667.

Sapancı, A. (2012). Öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile bilişüstü düzeylerinin akademik başarıyla ilişkisi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1): 311-331.

Sarıaslan, E. (2017). Öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri ve teknolojiye yönelik tutumlarının epistemolojik inanç açısından incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Saylan, A., Armağan, F. Ö., & Bektas, O. (2016). The relationship between pre-service science teachers' epistemological beliefs and preferences for creating a constructivist learning environment. *European Journal of Science and Mathematics Education*, 4(2), 251-267.

Schommer, M. (1990). effects of beliefs about the nature of knowledge on comprehension. *Journal of Educational Psychology*, 82, 498-504.

Schommer, M. (1993). Epistemological development and academic performance among secondary students. *Journal of Educational Psychology*, 85(3), 406-411.

Schommer, M., Crouse, A., & Rhodes, N. (1992). Epistemological beliefs and mathematical text comprehension: believing that this is simple does not. *Journal of Educational Psychology*, 84(4), 435.

Schommer-Aikins, M., Mau, W. C., Brookhart, S., & Hutter, R. (2000). Understanding middle students' beliefs about knowledge and learning using a multidimensional paradigm. *The Journal of Educational Research*, 94(2), 120-127.

Uzun, S. U. (2013). Survey sampling methods / Örnekleme Yöntemleri. www.researchgate.net/publication/301611898_Survey_Sampling_Methods_Ornekleme_Yontemleri adresinden edinilmiştir

Yıldıztaşı, M. B. (2017). Politik beceri ile örgütsel tükenmişlik ilişkisinin ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi (Yalova İli Örneği) (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yüksel, M. (2018). İş görenlerin politik becerilerinin yöneticilerin görev performansı değerlendirmeleri üzerindeki etkisi: sosyal etki kuramı açısından bir değerlendirme. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 18(3), 445-455.